

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. mevrouw
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Pakket

Eekholt 4
1112 XH Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 89 59

Contactpersoon

0530 2014158451

Datum 17 december 2014
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2014147182

Onze referentie
2014158451

Uw referentie
G47 201400081

Uw brief van
17 november 2014

Geachte voorzitter, commissie,

Inleiding

U hebt op 17 november 2014 aan Zorginstituut Nederland (hierna: het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid Zorgverzekeringswet. Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de aanpassing dan wel vervanging van de aan verzoeker in 2010 geleverde aangepaste stoel en aangepast bed, alsmede verstrekking van een drukverlagend matras. Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Het Zorginstituut brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoeker aanspraak heeft op een verstrekking of vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van het Zorginstituut kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Toepasselijke zorgverzekering

In dit geschil zijn de volgende bepalingen van de zorgverzekering van belang.

- Artikel B19 omschrijft de aanspraak op hulpmiddelen met verwijzing naar de Regeling zorgverzekering (Rzv) en het Reglement hulpmiddelen, behorende bij de zorgverzekering.
- In artikel 2.33 Rzv van 2011/2012 is bepaald welke hulpmiddelen de hulpmiddelen als bedoeld in artikel 2.6 Rzv omvatten als de verzekerde langdurig daarop is aangewezen. Daaronder vallen onder andere aan functiebeperkingen aangepaste stoelen, bedden in speciale uitvoering met inbegrip van daarvoor bestemde matrassen en anti-decubitusmatrassen.
- In het Reglement Hulpmiddelen zijn nadere voorwaarden gesteld aan het verkrijgen van hulpmiddelen.

Dit komt overeen met hetgeen daarover bij of krachtens de Zorgverzekeringswet (Zvw) is bepaald.

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
17 december 2014

Onze referentie
2014158451

Medische beoordeling

Voor een medische beoordeling van het geschil heeft de medisch adviseur van het Zorginstituut kennisgenomen van de stukken. Op basis van het dossier deelt de medisch adviseur het volgende mee.

Aangepaste stoel

De in de Zvw opgenomen aan functiebeperkingen aangepaste stoelen zijn voorzien van individuele aanpassingen aan functiebeperkingen (zoals specifieke polstering, abductiebalk, arthrodese-zitting of pelottes voor zijwaartse steun). Niet onder de verzekerde zorg vallen stoelen met aanpassingen die voldoen aan de normale ergonomische eisen. Deze komen, evenals een sta-op stoel, voor eigen rekening.

Aanpassingen die voldoen aan de normale ergonomische eisen zijn onder andere: neksteun, hoofddeun, lendesteun, verstelbare rugleuning, zitting, been- en voetsteun, verstelbare arMLEuning en aanpassingen met betrekking tot zithoogte, zitdiepte en/of zitbreedte. Tot de normale ergonomische eisen waaraan een adequate stoel voldoet, behoort ook een adequate polstering, die niet te hard of te zacht moet zijn en welke een goede zitondersteuning biedt.

Zorginhoudelijke voorwaarden

Een aangepaste stoel in de zin van de basisverzekering is aangepast aan functiebeperkingen gerelateerd aan stoornissen in het bewegingssysteem. Een dergelijke stoel moet zijn voorzien van specifieke, aan deze functiebeperkingen aangepaste, voorzieningen; een indicatie kan bestaan als een verzekerde dusdanige functiebeperkingen heeft (bijvoorbeeld spasticiteit of een ernstig balansprobleem) dat een stoel, die voldoet aan de normale ergonomische eisen, niet meer volstaat. Ernstige rugklachten, zich uitend in pijnklachten in de rug die aanleiding geven tot zitproblemen, vormen geen indicatie voor een aangepaste stoel op grond van de basisverzekering.

Indicatie verzoeker?

Uit de gegevens in het dossier is op te maken dat verzoeker ernstige pijnklachten in de rug heeft en moeite heeft met lang zitten. Hij heeft asymmetrie van het lichaam ten gevolge van het syndroom van Poland en de fysiotherapeut van de rugkliniek constateerde hypomobilititeit en sterk verzwakte buik- en rugspieren. Bij de uitslagformulieren van de rugkliniek wordt aangegeven (in het Engels) dat verbetering van de geteste kracht naar een gunstige conditie een van de primaire doelen van het individuele work-out plan is. Of verzoeker daadwerkelijk een dergelijk work-out gevolgd heeft, wordt uit de beschikbare informatie niet duidelijk.

Wel is uit de informatie op te maken dat bij verzoeker, behoudens pijn, geen sprake is van specifieke stoornissen als bedoeld in de regelgeving. Er is daarom geen indicatie voor verstrekking van een aan functiestoornissen aangepaste stoel vanuit de Zvw.

Bedden in speciale uitvoering met inbegrip van daarvoor bestemde matrassen

Een bed in speciale uitvoering met bijbehorend matras kan geïndiceerd zijn als sprake is van verzorging en/of verpleging op bed. Daarnaast kan deze worden verstrekt als het gebruik daarvan strekt tot behoud van de zelfredzaamheid. Bij het criterium 'behoud van zelfredzaamheid' gaat het om verzekerden die onvoldoende kracht hebben in armen of rug om uit bed op te staan, en waarbij niet kan worden volstaan met andere hulpmiddelen zoals een papegaai of een seniorenbed dan wel een bed op vaste hoge hoogte. Pijnklachten op zich vormen geen indicatie voor verstrekking van een bed op grond van de basisverzekering, ook slaapproblemen vormen geen indicatie.

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
17 december 2014

Onze referentie
2014158451

Indicatie verzoeker?

Uit de voorliggende informatie blijkt dat bij verzoeker geen sprake is van verpleging of verzorging op bed. Ook blijkt niet dat bij verzoeker sprake is van krachtsverlies aan de ledematen waardoor het zelfstandig maken van transfers niet mogelijk is. Wel heeft hij ernstige pijnklachten in onderrug en nek tijdens het liggen, en geeft hij aan door deze klachten niet iedere keer van een laag bed uit en in bed te kunnen gaan; voor de transfers maakt hij dan ook gebruik van de bijna hoogste stand van het bed.

Uit de beschikbare informatie is op te maken dat verzoeker ernstige pijnklachten heeft die liggen en transfers bemoeilijken en dat een goed bed voor hem van belang is. Uit de voorliggende informatie blijkt echter niet dat verzoeker functiebeperkingen heeft in de zin van de regelgeving, en blijkt niet dat er een indicatie bestaat voor een bed in speciale uitvoering zoals bedoeld in de basisverzekering.

Anti-decubitusmatras

Een (los) anti-decubitusmatras (waaronder Tempur of Vicair) is alleen geïndiceerd als sprake is van decubitus (doorligwonden) of van dreigende decubitus.

Pijnklachten, waaronder ernstige rugklachten, vormen geen indicatie voor verstrekking van een anti-decubitusmatras vanuit de basisverzekering.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat bij verzoeker geen sprake is van decubitus of van een risico op decubitus. Een anti-decubitusmatras komt dan ook voor eigen rekening.

Juridische beoordeling

De vraag die beantwoord moet worden, is of verzoeker in dit geval aanspraak heeft op vervanging dan wel aanpassing van de aan hem in 2010 geleverde aangepaste stoel en aangepast bed, alsmede verstrekking van een drukverlagend matras.

In 2011/2012 vielen aan functiebeperkingen aangepaste stoelen, bedden in speciale uitvoering met inbegrip van daarvoor bestemde matrassen en anti-decubitusmatrassen onder artikel 2.33 Rzv: inrichtingselementen van woningen.

Met ingang van 1 januari 2013 is in het kader van de 'functiegerichte omschrijving' de regelgeving enigszins veranderd. Aan functiebeperkingen aangepaste stoelen vallen onder artikel 2.12 Rzv ('hulpmiddelen gerelateerd aan stoornissen in het bewegingssysteem'). Stoelen met uitsluitend een sta-opfunctie vallen al sinds 1 januari 2009 niet meer onder de basisverzekering.

Bedden in speciale uitvoering met bijbehorend matras, en anti-decubitus matrassen, vallen onder artikel 2.17 Rzv (hulpmiddelen die samenhangen met verzorging en verpleging op bed).

De indicatievoorwaarden voor aangepaste stoelen, bedden in speciale uitvoering en matrassen zijn na 1 januari 2013 in essentie niet anders dan vóór 1 januari 2013.

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
17 december 2014

Onze referentie
2014158451

Het Zorginstituut heeft kennisgenomen van de stukken. Gelet op het advies van de medisch adviseur is het Zorginstituut op basis van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering van mening dat verzoeker geen aanspraak heeft op vervanging dan wel aanpassing van de aan hem in 2010 geleverde aangepaste stoel en aangepast bed, alsmede verstrekking van een drukverlagend matras. Verzoeker voldoet namelijk niet aan de indicatievoorwaarden.

Advies van Zorginstituut Nederland

Op grond van het vorenstaande heeft verzoeker geen aanspraak op de gevraagde verzekerde prestaties.

Hoogachtend,